

אשית עצות בנפשי

שיחות זפנינים
ממורינו דאש
הישיבה שליט"א

פרשת כי תשא
תשפ"ד

שיעור ליל שישי
תרומה תשפ"ד

דברים שנאמרו
אחרי לימוד הדף גמרא

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 079-70-400-66

- פנימו -

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

ליל שישי פרשת תרומה תשפ"ד

עשו לי בית אחד שאדור אצלכם

חסדי השם שאנו זוכים להתאסף שוב לדבר מהעצות המתוקות והמחזקות של רבינו, השבוע בפרשת תרומה כתוב, ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לכו תקחו את תרומתי וגו' ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, הקב"ה מבקש ממה שאנו רבינו שיבנה לו בית עבורו, והמדרש מביא על זה משל מאוד יפה, על מלך שהיה לו בת יחידה, המלך מאוד השתשעשע איתה, וביום אחד בא אחד המלכים והתחתן איתה, והחתן ביקש ללכת לארצו עם אשתו, אמר לו המלך, בתי שנתתי לך היא בתי היחידה, איני יכול לפרוש ממנה, ואיני יכול לומר לך אל תטלנה דהרי היא אשתך, אלא טובה אחת עשה עמי, שבכל מקום שאתה הולך, תעשה לי קיטון אחד, שאדור אצלכם, כך אמר הקב"ה לישראל, נתתי לכם את התורה, איני יכול לפרוש ממנה ואיני יכול לומר לכם אל תטלנה, אלא בכל מקום שאתם הולכים, עשו לי בית אחד שאדור בתוכו שנאמר ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם.

הבית של הקב"ה – כשיש שלום בבית

דברי המדרש אמורים לכל אחד מאיתנו, כי ביתו של כל יהודי הוא בבחינת משכן, בחינת

בית מקדש מעט, יהודי הזוכה להינשא, צריך לדעת שבבית שהוא בונה הוא חייב להכניס את הקב"ה, והדבר הראשון שצריך שיהא בבית כדי שהקב"ה יכנס לשם, הוא שלום בית, רק על ידי שלום יש השראת השכינה בבית, אם יש ח"ו מחלוקת בבית, מגרשים את השכינה, כפי שרבינו אומר בספר המידות, במקום מריבה שם השטן, וכמובן להיפך במקום שיש שלום שם השכינה נמצאת, חז"ל אומרים במסכת שבת, ש'שלום' שמו של הקב"ה, וכשיהודי זוכה ונושא אשה, הן אברך צעיר שרק עכשיו התחתן, והן מי שכבר נשוי כמה שנים, ויש לו כבר בית ישן, אבל רוצה לשפץ את זה כדי להכניס שם את הקב"ה, הוא חייב לראות שיהיה בבית שלו שלום.

הצדיקים עשו הכל כדי שיהיה שלום בית

חז"ל מספרים סיפור נורא שהיה אצל ר' מאיר, הרי ר' מאיר הוא בעל המימרא של רוב המשניות, אנחנו לומדים כאן בהיכל הקודש הרבה משניות, וסתם משנה ר' מאיר היא, וחז"ל אומרים שר' מאיר דרש בליל שבת בבית הכנסת, ואשה צנועה אחת הגיעה לשמוע את הדרשה מעזרת הנשים, ואיחרה והגיעה הביתה לאחר שכבו הנרות, ושמע בעלה היכן היתה, והוציאה מהבית, ולא נתן לה להיכנס, והוא היה איש לץ וגס, ואמר לה שהיא יכולה

אותו ולצדיק גדול, אבל הצדיקים עשו הכל למען שלום בית.

המסית לגירושין – הוא מהקליפות

וכל מי שאומר להתגרש הוא מהקליפות, כל מי שמסית אנשים להתגרש ולעשות מחלוקת הוא מצד הס"מ, היום הולכים למטפלים והם מייעצים שקודם יש להיפרד וכך כל אחד יוכל להתבונן במצבו... והרי הסוף ידוע, שלא חוזרים, אלא הולכים לגירושין, העצה הנוראה להיפרד לשבוע שבועיים היא טעות גדולה, חבל שאין חינוך לענין זה, שלא מתגרשים על כל בעיה, העיקר שיש בניינים ואוטובוסים ותכניות לימוד וכו', זו המציאות המרה, שלא מחנכים את הילדים לדעת איך לצאת לחיי הנישואין, מגיע שבוע אחרי החתונה והוא אומר שהוא לא מסתדר עם אשתו, הרי ברור שהוא לא מסתדר, וכי יש שני אנשים שיכולים להסתדר בבית אחד, ואז הולכים למטפל, שאומר לאברך: תחשוב טוב טוב אם אתה באמת מעוניין בנישואין אלו, ככה מדברים לילד צעיר ולילדה צעירה 'שיחשבו טוב אם הם באמת מתאימים', מה ילד יודע לחשוב, הרי כל שני אנשים, אף אם הם החכמים ביותר והנחמדים ביותר והיראים והכשרים ביותר, הם לא יכולים לחיות בשלום אם לא יוותרו אחד לשני.

חובת הוויתור

אברכים יקרים תקשיבו לי טוב, האברך הכי חשוב יכול לחיות בבית בשלום רק אם יוותר, אף אם הוא רוצה משהו, שיוותר לה, ואף היא תוותר, ואם היא לא מוותרת, אז חובת הבעל לוותר כפול, פעם אחת בשביל עצמו ופעם אחת בשבילה, וכך יהיה שלום בבית, ויהיה לו טוב, ויחפש רק את הטוב בבית, ושלא יחפש רק סיבות למה לברוח, כי לזה לא חייבים להיות חכם גדול, כל אחד יכול למצוא

להיכנס אך ורק אם היא תירק בפניו של ר' מאיר, יהודי לץ ומנובל, וכי אשה תלך לירוק על פניו של צדיק, אבל כששמע מזה ר' מאיר, והוא רצה בכל מאודו שיהיה שלום בית, דכן רצון כל הצדיקים, לכן למחרת התחיל ר' מאיר לומר שענינו כואבים ואינו יכול לפתחן, ואמר לאשה שהוא שמע שיש איזה סגולה לכאב עיניים, שיורקין על העין וזה מביא רפואה, וירקה, ואמר לה שהיא צריכה לירוק כך שבע פעמים, לאחמ"כ אמר לה, תאמרי לבעלך, אתה אמרת לי לירוק פעם אחת אני ירקתי עליו שבע פעמים, והלכה הביתה וחזר השלום לביתם, ואמרו תלמידיו של ר' מאיר, רבינו וכי עד כדי כך יש להתבזות, אמר להם ר' מאיר, לא יהיה כבודי גדול מכבוד קוני, אם שם הקודש שנכתב בקדושה אמרה תורה שימחה על המים כדי להטיל שלום בין איש לאשתו, כל שכן שאני אבזה את כבודי. מכאן אנו רואים כמה הצדיקים מסרו את נפשם העיקר שיהיה שלום בבית.

אני זוכר שלפני שנים היה סיפור נורא ביבנאל, היה איזה יהודי ששלח כמה אנשים מתוך יבנאל שיצעקו על מוהרא"ש ויהפכו לו את הבית, והם היו תלמידים של מוהרא"ש, אנשים שמוהרא"ש גידל, וחלק מהאנשים לא היו להם ילדים, ומוהרא"ש בכה עבורם לישועה, הרי בעצמינו שמענו את מוהרא"ש בוכה בתוך חדרו, והאנשים האלו שמוהרא"ש גידל על ברכיו הפכו לו את הרהיטים בביתו, בצעקות ואיומים, הסיפור היה בתחילת התקרבותי ושמעתי את זה רק אחרי זה, גם מוהרא"ש סיפר לי את זה, ואחרי זה שמר מוהרא"ש כל כך על כבוד הבעל, שאשתו לא תדע מזה, דהרי אם היא תשמע דבר כזה שבעלה זרק עליו כסא היא תתגרש, לכן הלך מוהרא"ש והזמין את בני הזוג שיאכלו אצלו בסעודת שבת, כדי שהבית לא יתפרק, ואף שהוא חוצפן גדול, שעשה דברים שלא עושים לשום יהודי ובטח שלא למי שגידל

עוד מעט ועוד מעט, הרי אכשר דרא, יש בכל פינה דיינים יראי השם שיכולים להשיב את דבר ד' זו הלכה, וכשהבית בנוי על פי התורה, ולומדים תורה בבית, אז יש כרובים של תינוק ויש שלום בית, אבל אם אין תורה יש מלאכי חבלה ויש מחלוקות בבית.

דרך הלימוד

דבר חשוב מאוד שלומדים תורה בבית, מלבד שזה עוזר לשלום בית, זה עוזר לחינוך הילדים, הילדים רואים שהאבא פותח גמרא, אנחנו הולכים לסיים עכשיו בבא קמא, חברים יקרים אולי בכל זאת הגיע הזמן להצטרף, ללמוד כל יום דף גמרא, אני מאוד רוצה כליל שישי פרשת כי תשא לעשות סיום יפה, מסיימים מסכת גדולה ויפה בבא קמא, ומתחילים בבא מציעא, כשהילדים רואים שהאבא פותח ספר והאבא יושב ולומד, הם רוצים לחקות את האבא, ומה שהאבא עושה זה מה שהם יעשו, והרי לנו יש נס שיש לנו דרך הלימוד, גם אני שמעתי בצעירותי דרשות יפות על לימוד התורה ולא ידעתי איך עושים את זה, ואף שלמדתי בכולל כל הזמן, אבל מה עושים בשישי שבת, ומה עושים משושן פורים עד ד' באייר, ומה עושים משלושת ימי הגבלה עד שחוזרים מהקאנטרי, וכשנמצאים בקאנטרי מחפשים חצי מהזמן מקום ללמוד שאין שמש, ואחרי זה מחפשים מה לעשות עם הזכוכים, וכבר נוסעים הביתה, ומבטיחים שבזמן הבא ילמדו בהתמדה, הרי לנו יש דרך הלימוד, ואפשר ללמוד משניות, אפשר ללמוד גמרא כסדרן, ולגרוס עוד פרק ועוד פרק, ואחרי זה כשהולכים הביתה מוותרים, ועושים הכל שבעולם שהבית הזה יעמוד ולא יתפרק.

שיהיה נעים בבית למען הילדים

אין דבר כזה שבני זוג יגידו שהם לא

סיבות, לצערי הרב, כל יום שומעים על זוגות שנפרדים וזוגות שמתגרשים, ואף אחד לא יודע מה עובר על הילדים כשההורים נפרדים, העצה לשלום בית היא על ידי הוויתור, ועל ידי חיפוש נקודות טובות בבן הזוג, ועל ידי תפילות, לבקש מהקב"ה: רבנו של עולם עזור לי שיהיה חן בבית, שיהיה אהבה בבית, רבש"ע עזור לי לראות את הטוב אצלה, וכך יש להכניס בבית לימוד התורה, ואף זה סגולה לשלום בית.

אם אין תורה – יש מלאכי חבלה

בפרשת השבוע כתוב, שעל הארון שמים את הכפורת, ועל הכפורת יש את הכרובים, ואומר רש"י שהכרובים הן דמות פנים של תינוק, שואל מוהרא"ש הרי בפרשת בראשית כשחטא אדם הראשון, והקב"ה גירש את אדם הראשון והניח כרובים שישמרו שלא יחזור לגן עדן, ושם מפרש רש"י שכרובים הכוונה למלאכי חבלה, וקשה איך כאן בארון, כרובים הכוונה לדמות תינוק הסוככים בכנפיהם זה לזה ופניהם איש אל אחיו, ושם הכוונה למלאכי חבלה, ומסביר מוהרא"ש, שכאן בארון יש את התורה הקדושה, את הלוחות, וכשיש תורה אפשר להיות כמו תינוק, אפשר להיות סוככים בכנפיהם זה אל זה, אפשר שיהיה שלום בית, כל זה כשהבית מושתת על יסודי התורה, אחרת יש מלאכי חבלה בבית, כל בית של יהודי חייב להיות על פי תורה ושמירת ההלכות, חייבים לשמור בקפדנות על כל ההלכות בבית, וכל אברך חייב שיהיה לו דיין שישאל אותו את השאלות בהלכה, אין כזה דבר שאברך יגיד שאין לו כח ללכת לדיין וכו', חייבים ללכת לדיין, ועל הטוב יזכרו הנשים הצדקניות שהולכות בעצמן לדיין כי הם רואים מה קורה כשהבעל צריך ללכת ולא הולך, אני לא מדבר במקרה חירום שהבעל נסע לטיסה עסקים וחוזר עוד שבוע, אלא אברך שדוחה שוב ושוב ואומר שילך

אחרת הם יזכרו שהכל היה אסור, ויהדות זה דבר כל כך קשה וכו', היה חסר בבית מילים טובות והחיות והשמחה.

עשה לי חדר - להתבודדות

האם אני מדבר כאן מילים גבוהות מדי? האם אני מדבר דברים שנראים כקבלה ולא יודעים מה לעשות? אגיד לכם מה עושים, הולכים להקב"ה ואומרים לו את זה: רבנו של עולם איך עושים את כל הדברים האלו שאומרים בשיעור, רבש"ע איך מדברים יפה בבית, אני מנסה ולא מצליח, רבש"ע עזור לי, וזה בקשתו של הקב"ה מכל יהודי, עשה לי חדר בביתך, והכוונה לחדר התבודדות, הקב"ה אומר לכל יהודי תעשה לעצמך חדר ושם תתבודד ותבקש: רבש"ע עזור לי שיהיה שלום בבית, שיהיה חן בבית, עזור לי שלא אכעס בשבת קודש, הרי בזוה"ק כתוב שמה שכתוב 'לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת' הכוונה לא לבער את אש הכעס, לא לכעוס בשבת, בשבת אין גיהנום, אבל כתוב בזוה"ק שמי שכועס בשבת הוא מדליק לעצמו את הגיהנום, הוא כועס על כולם והוא בעצמו סובל והוא בגיהנום, והדרך להיפטר מזה הוא רק על ידי תפילה, שיבקש: רבנו של עולם, מה אני יכול לעשות שכל כך בוער בי, שאני מלא כעס, רבש"ע מה קרה לי, למה כל דבר קטן שאומרים לי מעצבן אותי, למה אני כועס כמו איזה זקן שאין לו עצבים לכולם.

מילים טובות לילדים

תתפלל שיהיה לך כח לילדים שלך, תגיד: רבש"ע עזור לי שיהיה לי סבלנות לילדים, כי אהבת ישראל לא מתחיל בזה שמוצאים איזה מוכה שחין ורוקדים איתו, 'הקב"ה אנחנו אוהבים אותך...' אהבת ישראל מתחיל בתוך הבית, לאהוב את הילדים, תאהב את ילדיך ותן להם מילה טובה, תגיד לו: אתה כזה

מתאימים זה לזה, וכי יש מישהו שמתאים, אלו מחשבות של טריפה, כשמישהו חושב, הרי מיד בהתחלה ראיתי שזה לא בשבילי, אנחנו צריכים לדעת שאם הקב"ה זיווג אותנו, אנחנו נעשה הכל שהבית הזה יעמוד על תילו, ונוותר, ונחפש טוב אחד בשני, ונסכים להתפייס, ובפרט עכשיו שאנחנו עומדים לפני שבת, זה הנושא שאנחנו צריכים לדבר כל שבוע, פחות לדבר מפרשת השבוע, אלא להזכיר לעצמינו שוב בכל ליל שישי, שאנחנו חייבים למען ילדינו לעשות שבת נעימה ושמחה בבית, בית שבו ההורים מביטים זה לזה עם חיוך ועם מילה טובה אחד לשני, ולכולם טוב בבית, ולא כועסים מכל דבר קטן, ולא איכפת אם חסר משהו, הילדים מחכים לזה ואוהבים את זה, יש ילדים שמפחדים ללכת הביתה, ילדים קטנים אומרים את זה, שהם לא רוצים להיות בבית כי האבא צועק על האמא, ילדים קטנים רוצים לראות שיש שמחה ואושר בין ההורים, ילדים שבאים מבית שיש הרבה שמחה בין בני הזוג, אף אם ח"ו הילד התחבר עם חבר רע, והלך לאן שהלך, בסוף הוא יחזור, כי בית כזה הוא כמו מגנט, שמושך את הילד בחזרה.

כמובן שבבית חייב להיות דרך ארץ, ואסור שיהיה הפקירות, וכמובן שצריך שיהיה גבולות, וצריך להקשיב לקול ההורים, ויש לחנך אותם לכך, אבל כשיש אהבה בבית, על כל פשעים תכסה אהבה, הילדים אוהבים להיות בבית כזה, מישהו אומר שהוא לא יתנהג לילדים שלו בכל כך חריפות כמו אביו, אמרתי לו שזה לא הסיבה שלא אהב את ביתו, כי ילדים חייבים הורים חזקים, הורים שיודעים להגיד במשמעת חזקה מתי להיכנס למיטה, ואף אם הילד בוכה הם לא נבהלים מזה, אבל כל זה כשיש בבית הרבה הערכה ואהבה אחד לשני, ויש הרבה מילים טובות, הילדים שומעים הרבה כמה הם טובים, וכשהכל עטוף עם אהבה הם מקבלים הכל,

להיוושע על ידי תורה ותפילה, ובכל תורה בספרי רבינו יש תרופה לעוד משהו ולעוד משהו, והספר הק' ליקוטי מוהר"ן מרפא את האדם לגמרי, אבל אם אנחנו רוצים התקרבות לצדיק אנחנו צריכים לציית לצדיק, ומה הצדיק אומר לנו כל הזמן, לגשת אל הקב"ה ולדבר איתו, ולבקש: רבש"ע עזור לי להיות שמח בשבת.

ראיתי פעם בליל שבת איך שמוהרא"ש מתבודד על ענין השמחה בשבת, ראיתי את זה בעיני, הייתי ביבנאל אצל מוהרא"ש, וזה היה בשנותיו האחרונות בבית הכנסת החדש, הרי רק שנתיים מוהרא"ש היה בבית כנסת זה עד שהסתלק, והיה שם ספסל אחד למעלה שישבו שם עם הפנים לציבור, ומוהרא"ש הושיב אותי שם לידו, ויכולתי לראות כל הזמן את מוהרא"ש, והרי מוהרא"ש תמיד אמר לנו שבשעה שמתפללים לכו נרננה והבעל תפילה מושך את הפיוטים, זה הזמן להתבודד ולבקש, ואני הסתכלתי על השפתיים שלו וראיתי איך שהוא אומר: הייליגער באשעפער איך וויל זיין פרייליך, הייליגער באשעפער איך וויל זוכה זיין צו זיין פרייליך, פרייליך פרייליך [רבש"ע אני רוצה להיות שמח, רבש"ע אני רוצה לזכות להיות שמח, שמח שמח שמח].

רק על ידי תפילה – תהיה שמח

בן אדם יכול לעשות הרבה תכניות, מגיע עוד מעט פורים ובן אדם מתכנן שהוא יקח אולם גדול וישתה את היין הזה והזה, ויקח את המנגן הכי טוב, ואת הזמר הכי טוב, ואת המאכל הכי קל, וכל זה לא יעזור לו להיות בשמחה, עוד מעט מגיע פסח, עוד תשעה שבועות, אנשים חושבים אערוך את ליל הסדר במקום זה ואזמין את הילד הזה ואניח על השולחן את זה, אבל זה לא מביא לו שמחה, בן אדם מחתן את ילדו, ומניח בזה

ילד טוב, ש'כח אייבערשטער שיש לי ילד כזה, מאוד מאוד חשוב לתת מילים טובות לילדים, ואף לילדים נשואים, חשבתי אולי לתת פעם שיעור מיוחד לכל אלו שמחתינים ילדים, אברך אחד אומר לי שהוא חיתן את ילדו והם לא מתקשרים אליו, אמרתי לו שלא יהיה שוטה ויתקשר בעצמו, אוי ואבוי למי שמחכה לכבוד מילדיו, תתקשר לכל אחד לדקה ותשאל מה שלומו ואיך היה וברוך השם הכל בסדר, וזהו, עוברים לילד הבא, אצל אומות העולם יש דבר כזה שיש יום אחד בשנה שעושים כיבוד אב ואם, לצערינו זה נכנס גם אצל החרדים, שעושים יום אחד יום כזה, יוצאים לטיול יחד עם ההורים, ויום אחד מכבדים אותם, ולא לוקחים את האח הזה שנהיה ברסלבר כי הוא שובר את המשפחה ולא מכבד את ההורים, הרי האח הזה מברסלב מתקשר כל יום להוריו ולא רק פעם בשנה.

שמחה על ידי התקרבות לצדיק

מגיע שבת קודש זה זמן שחובה עלינו לתת שמחה וחיות לילדים, וצריך לדעת שאת כל הדברים יכול הבן אדם לעשות לבד, לנקות את הבית, ולבשל, ולסדר את הפלטה, ואת השולחן, אבל אחרי זה יש דבר אחד שחייבים לבקש על זה, כי מצב רוח לא בוחרים לבד, פתאום מישהו מרגיש שהרוח תפס אותו, הוא כבר קנה הדסים ארוכים, ואפה שוב את החלות, הכל כבר מוכן, אבל פתאום יש איזה מצב רוח רע, משהו נדלק בבית, והכל רועש וגועש וכל השלום מתפרק, והעצה לזה הוא רק על ידי תפילה, ועל ידי התקרבות לצדיק, רבינו אומר שהתקרבות לצדיק לוקח את הרוחות הרעות, והתקרבות לצדיק הכוונה להאמין בצדיק, אמונת חכמים הכוונה להאמין בדברי רבינו, בכל תורה בליקוטי מוהר"ן אפשר להבין שיש שני עצות, תורה ותפילה, כל מידה רעה וכל דבר שצריך ישועה, אפשר

כל אחד יכול לבנותו

יש במדרש עוד דבר נורא, ויקחו לי תרומה וגו' ועשו לי מקדש, אומר משה רבינו להקב"ה: רבונו של עולם וכי יכולים בני ישראל לבנות משכן עבורך, אמר לו הקב"ה, משה, אפילו אחד מישראל יכול לבנותו, אנחנו רואים בסיפורי מעשיות בסיפור של הבעל תפילה, שהוא הסתובב ודיבר עם אנשים מהתכלית, העיקר הוא תורה ותפילה ורק אלו דברים שנשארים לנצח, והיו מסבירים הרי אנחנו כאן רק לכמה שנים, ואולי כאן אנחנו לבושים יפה באיזה בעקיטשע וחליפה יפה, אבל בעוד כמה שנים כולנו עולים למעלה ומגיעים שם ערומים לגמרי מי שלא למד ולא התפלל אין לו מלבושים, והבושות נוראות, והאנשים היו עונים לבעל תפילה ולשליחיו, הרי כל העולם חושב שהעיקר זה ממון ומה יש לי מזה שאני השתכנעתי מדבריך, והבעל תפילה מאוד נהנה מהתשובה, כי קודם כל הצליחו לשכנע בן אדם אחד, וזה מה שרואים כאן במדרש, אני לא צריך לתקן את כל העולם, אני יכול לתקן את עצמי, ואני לבד עושה שכינה להקב"ה.

צריך הרחבה למען בריאות הגוף והנפש

ואף שאנחנו מדברים מגנות תאוות ממון, אין ספק שצריך שפע גדול של פרנסה לכל אחד, כי בפרנסות של ישראל יש בהם רק מצוות, כפי שאמר הבעשטה"ק זי"ע שכשסוחטים את הפרנסות של ישראל יוצא מהם מצוות, דהרי יהודי צריך לגדל את ילדיו ואסור לו לגור בתוך חור, אברכים בוכים שאין להם עצבים ולא יכולים לגדל דורות, ואני לא מבין הרי הם אנשים בריאים, ושואלים עוד קצת ורואים שהם גרים באיזה חור נידח ויש ילד אחד וכבר הבית קטן מדי, חייבים שיהיה דירה רחבה, ולכן צריך פרנסה בהרחבה גדולה, ואף שדירה רחבה עולה הרבה כסף,

כוחות עצומים, לשטריימל ולאולם ולמתנות ובגדים לכל ילדיו, ומגיע רגע החתונה והרוח הרעה תופסת אותו והוא לא יודע מה קרה לו, אתם עוד לא מחתנים את הילדים אז אדבר איתכם ממה שמעניין אתכם, על החופש שאתם מתכננים, אנשים חושבים ומתכננים מה יהיה המקום הכי טוב, שיהיה שם גם מקווה ומנין וגם בריכה ואוכל טוב ובילויים, וסוף סוף יוצאים לחופש, והוא מרגיש שהוא רק רוצה לברוח משם, כי הרוח תפס אותו, והיא עוד מוסיפה לו מלח על פצעיו, תעשה ככה ותעשה ככה, כי כשבן אדם מרגיש טוב עם עצמו לא איכפת לו מה אומרים, אבל כשהוא עצבני כל דבר קטן מכעיס אותו, ואז הוא הולך לאיזה פותר חלומות שאומר לו לאכול פשתן או עשבים, ואילו רבינו נותן לנו עצה אמיתית, לך לפינה ותבכה לרבש"ע, תגיד לו: רבש"ע אני השתבשתי לגמרי, רבש"ע תרחם עלי, משהו קרה לי, למה אני כועס ועצבני על כולם, רבש"ע עזור לי, למה אני לא שמח, למה כל דבר קטן מפריע לי, וכך תגיד את זה שוב ושוב עד שזה יצא ממך, אנשים לא קולטים כמה טובות ונסים מסתובב סביבם, הרי כשמגיע הרגע ונודע לבן אדם שיש איזה בעיה עם הבריאות שלו, הרי שום דבר לא מפריע לו יותר, לא איכפת לו מהשכן ומהשותף וכו', כבר לא איכפת לו מה קורה בבית כנסת ומה הגבאי אמר למי, הוא רק חושב מהבדיקות ומהרופא, וכשמשהו בריא, והוא יכול לאכול ולנשום מה הסיבה שהוא כועס על כל העולם, הרי הוא חייב להודות להקב"ה על כל הנסים שעושים איתו.

לכן חייבים ללמוד ולשנן את הספרים של רבינו, כדי להיזכר שוב ושוב, שהקב"ה מבקש מאיתנו, תעשו חדר אצלכם בבית, ותבכו לפני ותדברו איתי ותשוחחו איתי.

הכל רק מהדחק בבית ומחוסר פרנסה, צריך לקחת דירה רחבה, מישהו אמר לי שהוא גר בדירה כאן בעיר ואין לו עכברים, כי אין לו מקום בבית... כל הבית כמו פאזל, אם רוצים להכניס משהו מוציאים את המלחיה מהבית... חייבים הרחבה, וחייבים לבקש על זה, ולהיכנס לתוך זה, האברך אולי לא מרגיש את זה, כי הוא הולך לשחרית מנחה מעריב ולעבודה, ובשעתיים שהוא בבית זה לא מפריע לו, אבל אשתו שכל היום מגדלת את הילדים חיה בקופסת גפרורים, וזה לא נכון לדור כך.

גם אם אתה לבר אתה יכול לבנות משכן

אברכים שואלים מה לעשות כשיש בעיות שחסר עניינים שיש בהם תוספת יראת שמים, כמו אם היא לא רוצה להסתפר, צריך לדעת שאסור לפגוע באשה בגלל זה, אבל צריך לבקש על זה מהקב"ה, כי אין לנו מושג איזה צרות צרורות מונעים על ידי זה שמסתפרים בבית היהודי, ואם היא מצאה חברות שאומרות לה לא להסתפר, צריך הבעל לבקש על זה מהקב"ה, אתה חונן לאדם דעת, הרי אתה הקב"ה יכול ברגע אחד לשנות את המוח של הבן אדם, שהוא יתחיל לחשוב טוב, לחשוב מיראת שמים ומקדושה, צריך רק להתפלל על זה, לעשות חדר למשכן להקב"ה לדבר איתו על זה.

וכל מי שעושה חשבונות, שעוד מעט הוא ידבר עם הקב"ה, וכשהוא יגיע למקום ההוא הוא ידבר להקב"ה, וכשיבנה את ביתו הוא יעשה קומה למעלה להתבודדות וכו', צריך לדעת שהדבר בהישג יד, בפין ובלבבך לעשותו, תוציא איזה מילה מהפה, כל פעם שאתה חושב מאיזה צרה שיש לך ומאיזה כאב, תוציא מיד מילים מהפה: רבש"ע קח ממני את הכאב, רבש"ע תעזור לי לבנות בית שמתנהגים לפי דברי הצדיקים, אנחנו צריכים

אסור שזה יהיה שיקול שימנע מלעבור דירה, כי אסור להיכנס לעצבים ולכאבי נפש, לא לבעל ולא לאשה ולא לילדים, אתם צריכים לדעת שזה היה שיטת מוהרא"ש, לענייני מותרות צריכים לבדוק אם יש כסף או לא, ואף אם יש כסף צריך לשאול מורה דרך אם לרכוש, אבל דברים שהם מוכרחים לחיים לא בודקים אם יש כסף, הרי את הדירה הקטנה גם לא היה מאיפה לשלם, אסור ליהודי להישאר לגור בחור קטן, רק גוי שיש לו כלב וחתול יכול לגור כך, יהודי המגדל דורות להקב"ה חייב הרחבת הדעת בדירתו, ואם הוא רואה שהדו"ח הוצאות והכנסות לא מתאים עם הדירה החדשה, תדע שאין צורך לבדוק את ההוצאות וההכנסות, ורק כשאתה רוצה לעשות משהו מיותר, אז תבדוק את ההוצאות וההכנסות, אם תרצה לחתן באולם יקר וכו', תעשה את החשבון, אבל כשמגיע לבריאות, ולבריאות הנפש, לא עושים חשבונות, חייבים שפע גדול, אבל להיזהר מאוד מתאוות ממון, אפשר לשמוע מאברכים שאומרים אני רוצה משאית של כסף, לזה צריך את הבעל תפילה שיעזור את האנשים.

חייבים להתבודד ולבקש על פרנסה

וצריך לדעת שמי שמבקש מהקב"ה פרנסה זה לא אומר שהוא בתאוות ממון, אלא אדרבה, מי שדחוק לו השעה חייב לבקש על זה, וכל זה צריך להיות ההתבודדות שלו, ר' נתן שאל פעם יהודי אם הוא עושה התבודדות ומה הוא מבקש, הוא אמר שהוא מתבודד ומבקש על שכינתא בגלותא, אמר לו ר' נתן הרי אין לך פרנסה, למה אתה לא מבקש על פרנסה, כל ההתבודדות שלך צריכה להיות על פרנסה, רבש"ע אני חייב לחיות אין לי פרנסה, אני מדבר עם אברכים ושומע מהם שמבקשים היתר שאין להם כח לגדל ילדים, וצריך לדעת ששאלות כאלו לא עונים בטלפון אלא באים לדיין ומדברים בכובד ראש, אבל לפעמים

שעושה לעצמו סדר קטן שכל יום הוא לומד קצת חומש קצת משניות וקצת גמרא יש לו חלק בארון.

אם יש תורה זה כבר לא גרוע כמו מצרים

הולכים לסיים עכשיו מסכת בבא קמא, וממש חבל על כל מי שלא נתפס עם הרכבת, ללמוד כל יום דף גמרא, כל היום זה אחרת למי שלומד כל יום גמרא, הרה"ק הדברי חיים חיתן את ביתו אצל הרה"ק מהארנאסטייפל באוקראינה, וכשהיא הגיעה לאביה לצאנו בפולין, שאל אביה, מה עושים היהודים באוקראינה, אמרה הבת, שהם סובלים צרות צרורות מהרוצחים שם, וזה יותר גרוע ממצרים, אמר אביה זה לא יכול להיות, והיא סיפרה ותיארה את כל הצרות והרציחות שהולך שם, הרי האוקראינים רצחו בצורה נוראית, אמר לה הרה"ק מצאנו, לא יכול להיות יותר גרוע ממצרים, כי במצרים לא היה התורה ליהודים, ולא היה להם במה להתחזק ברגע של סבל, אבל כעת שיש תורה, אם יש לך צרה תברח לתורה, אם מאוד מר לך, קח גמרא ותרגיש שיהיה לך מתוק, אם מאוד קשה לך, קח גמרא והקב"ה לידך והוא יקל עליך.

התורה – גן עדן – ושומרת מהקליפות

כל מה שאני מספר לכם כאן שמעתי ממוהרא"ש, אומרים לי שיש אנשים שהסתובבו אצל מוהרא"ש הרבה יותר שנים ממני ולא שמעו את מה שאני מספר... פעם אחת מוהרא"ש סיפר שהישמח משה זי"ע למד גמרא, ונרדם, ובחלומו הוא רואה את הגיהנום, חדרים שלמים של גיהנום, והוא שואל אחד המלאכים איפה הגן עדן, עונה לו המלאך, שהגן עדן הוא בגמרא שהוא יושן עליה, הגמרא הקדושה היא גן עדן ממש, לומדים עוד תיבה ועוד תיבה אף אם לא מבינים, והגמרא הורגת את הקליפה שרוצה

להאמין לדברי הצדיקים שאמרו לנו ששיער בבית זה לא טוב, וציפורניים זה לא טוב, ואם היא לא מצייתת לזה, אסור לפרק את הבית בגלל זה, אלא לבקש על זה מהקב"ה, וכל עוד שהילדים קטנים צריכים להחדיר בהם את זה, שיגדלו אנשים נאמנים להקב"ה ולתורתו, שיהיו יראי השם, אמהות כשרות, נשים כשרות להקב"ה לבעליהן ולילדיהן ולתורה, ואם אתה רואה שאשתך לא אתך, ואתה רוצה לגדל את ילדיך כראוי ולעשות משכן בבית, תיזכר מדברי המדרש, אפילו אחד מישראל יכול לעשותו, גם אם הבעל לבד בבית, הוא יכול לעשות משכן להקב"ה בתוך ביתו, ואותו דבר אם זה האשה לבד, גם אם אין תמיכה מהצד השני, אפשר לעשות משכן, יש המון אברכים שלא יכולים לבוא, הם שומעים את השיעורים בהיחבא, כי בבית מאוד כועסים שמתקרבים לרבינו, זה דבר מאוד מפחיד וקשה, להיחבא מהאשה בגלל רבינו, צריך לדעת שעם תפילה אפשר הכל, אבל כל עוד שהישועה לא הגיעה, אתה יכול לעשות משכן בבית גם אם אתה לבד.

שכל אחד יזכה לתורה

כשהקב"ה אומר למשה רבינו לעשות את הארון, כתוב ועשו ארון עצי שטים, וכתבו על זה במדרש דבר מעניין, למה בכל הכלים כתוב 'ועשית', וכאן כתוב 'ועשו', אני לא מחפש להגיד כאן דברי תורה עמוקים, אבל כשאומרים דברים מהפסוקים אפשר לחזור על זה בבית ולחיות עם זה עוד כמה ימים, ובמדרש מתרץ ר' יהודה את השאלה, שהקב"ה אמר למשה רבינו 'ועשו' בלשון רבים, שיבואו כולם לעסוק בארון, כדי שיזכו כולם לתורה, הקב"ה רוצה שכל אחד יזכה לתורה, יש דברים ששייך למנהיג למשה רבינו, ויש דברים ששייך לאהרן הכהן, יש דברים לכהן הדיוט, ויש דברים לבוני המקדש, אבל הארון שייך לכל אחד ואחד, מי

העיקר מה שצריך לזכות ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, שבבית יהיה שלום, ושנוותר אחד לשני, עם הרבה תפילות יהיה שלום בבית, ואם היא אמרה משהו לא נורא, ואם היא צעקה לא קרה כלום, לא חייבים לזכור את זה, ולא קרה כלום אם לא הספיקה לכבס כביסה, תעזור לה, ואם לא הספיקה לנקות את הבית, זה גם טוב, ותפסיל אתה שרוולים ותנקה, אל תעשה מתח בבית, כי אז הילדים יברחו כשיגדלו, כי הוא חושב שיש רק אצל גוי בילויים וכיף ואהבה, והאמת שרק אצל היהודים יש את זה, ורק על ידי התורה, ואצל אומות העולם הכל שקר, ואנחנו יכולים לפעול את זה אצלנו רק עם העצות של רבינו, על ידי התפילות, כי בן אדם הוא רק בן אדם ולא מלאך, ואם זה היה תלוי בו, ברגע שהוא מסיים את העבודה ביום שישי, הוא רק רוצה להיכנס לחדר ולהינעל, ולישון שלושים שעות, אבל האשה מחכה שילך קצת עם הילדים לבית כנסת, ולא יודעת אם כן להעיר אותו או לא, היא יודעת שמהערה אחת היא יכולה לשרוף את כל השבת, והיא מוכנה לתת לבעל לישון העיקר שעוד מעט הוא יקום ויערוך שולחן שבת... ורק על ידי תפילות אפשר לצאת מזה.

לראות בטובת הילדים הקטנים

לא צריך לעשות בשבת סעודות ארוכות, בכלל אצלנו בברסלב שרים את אתקינו סעודתא בסעודה, ואפשר די מהר ליטול ידיים, ואם הילדים רעבים, לא צריכים להמתין עם התינוקות לקידוש, אברך אמר לי שהוא שומע בשיעורים את החשיבות של זמירות, והוא מגיע כליל שבת הוא רוצה לשיר שירים קודם קידוש, ואשתו אומרת שהילדים הקטנים בוכים והיא לא רוצה שישירו, אמרתי לו כמה חכם צריך להיות כדי להבין שצריך לתת לילדים הקטנים יין של קידוש, עוד לפני שלום עליכם, דבר ראשון נותנים להם

לזרוק את האדם בפגם הברית, הרי פגם הברית הוא דבר נורא מאוד, ואנחנו הגענו לרבינו שיתקן אותנו, ורבינו נתן לנו את התיקון הכללי, ורבינו נתן לנו את 'אומן', ורבינו גילה לנו שהגמרא מכניעה את הקליפה הנוראית של פגם הברית, הקליפה לילי"ת, שהיא כמו אשתו של הסמא"ל, והם מפילים את האדם למקרה לילה ולשאר מעשים נוראים, ורבינו אומר ש- תלמו"ד בגימטריא לילי"ת, כי הגמרא שורפת את הקליפה הזאת, וכשיהודי רואה שהיצר בוער בקרבו, הוא יושב עם הטלפון שלו, או עם המחשב שלו במשרדו, והוא נופל שוב ושוב, והוא יודע שזה לא טוב, והוא לא מבין איך הוא יכול לצאת מהטומאה והניאוף והצפיות האסורות, איך הוא יכול לחזור לאשתו ולילדיו אחרי העבירות האלו, רבינו נותן לו דרך לצאת מהבוץ הזה, על ידי לימוד הגמרא, תאמין לרבינו שהוא אומר שאתה תהיה על ידי זה ירא שמים, אף אם כל העולם צוחק ואומר שזה לא נחשב לימוד, אבל אם תספר את הבעיה שלך, ואיפה אתה שוכב בתוך הזוהמא, כולם יגידו לך שאין לך דרך לצאת מזה, רק רבינו נותן לך דרך.

תלמדו תורה – עשו דירה לרועה

התורה אומרת ועשו לי מקדש, ומיד לאחמ"כ ועשו ארון, ואומרים חז"ל במדרש, שהקב"ה אמר לישראל, אתם צאני ואני רועה, עשו דירה לרועה שיבוא וירעה אתכם, הקב"ה אומר לנו תלמד תורה ואז תוכל להסתדר, אני אוכל לרעות אתכם, אני רואה שאין לכן הרבה כוחות לתורות והמדרשים, אבל אתם חייבים לקבוע לעצמכם שיעור בגמרא ובמשניות, כי אין דרך לצאת מהזוהמא רק על ידי התורה הקדושה, ונשים שלא יכולות ללמוד, גם צריכות לנסוע לציון של רבינו ולהתבודד על זה שיצליחו לצאת מכל הזוהמא ושלא ימשיכו לצפות ראיות אסורות.

השיר המהיר, ואחרי קידוש תשיר כמה ניגונים שאתה רוצה, והעיקר לעשות אירה נעימה בבית, ד' יעזור שיהיה לנו שכל לציית לרבינו ושיהיה לנו שבת שמחה.

קצת להרגיע אותם, ואז אפשר להתחיל לשיר שלום עליכם, גם אשת חיל לא חייבים לשיר כל שבוע את השיר הארוך של ברסלב, צריך לשים לב איך הסבלנות של יושבי השולחן, ואפשר להיות יהודי טוב גם אם ישירו את

דברים שנאמרו אחרי לימוד הדף גמרא

ברוך השם מיר האבן זוכה געווען צו לערנען א דף גמרא

בתים ותצטרכו להביא פרנסה, אחד נוהג על טסלה, ואחד נוהג על רכב אחר עם כל השמות האחרים, ואני מתחנן אליכם, תקחו איתכם משהו אחד מהישיבה, שתפתחו את הגמרא בכל יום, אבל כל יום, וזה לא משנה אם אתם יושבים בישיבה או לא, יהודי לא הולך בלי גמרא, אי אפשר להפריד את היהודי מהגמרא.

יהודי הגיע לאמרי אמת מגור וכל כך בכה שאין לו פרנסה, אמר לו האמרי אמת, תלמד גמרא, והתנאים והאמוראים מהגמרא יעזרו לך שיהיה לך פרנסה.

אין אצלינו את התירוץ, שלא מבינים את הלימוד, כי רבינו נתן לנו דרך ללמוד בלי להבין, וכל אלו שלא מבינים יכולים ללמוד א מחיה, ואלו שמבינים את הלימוד הם יש להם בעיה, כי הוא חושב שזה לא מתאים ללמוד בלי להבין, וללמוד עם להבין יש לו יצר הרע, אז בסוף הוא לא לומד.

בעזרת השם בליל שישי כי תשא מגיע אסיפה דחופה, ושם נקריא את התקנות, מי שלומד דף גמרא בכל יום יכול להיות שייך לקהילה.

דף גמרא הוא ממש מינימום, ר' נתן כותב במכתב שיש התנגדות גדולה על ברסלב, והוא כותב שיש שם בחור שאבא שלו אמר לו שהוא מוכן לתת לו אוכל רק בתנאי שהוא ילמד עד דף ביום, כי אם הוא לומד יותר מזה

בבא קמא דף צ.

- אני רוצה להזמין את כל הקהילה, למעמד הגדול שיערך בליל שישי פ' כי תשא, אי אפשר לעשות את האירוע בויליאמסבורג כדי לא להטריח כל כך את תושבי הקריה לנסיעה ארוכה, ואי אפשר לעשות את זה בקריה, לא להטריח את תושבי העיר לנסיעה ארוכה, נעשה את זה באמצע, ושם נערוך סיום מסכת בבא קמא, ונייצג שוב את התקנות של קהילת היכל הקודש.

- אי אפשר להיקרא תלמיד היכל הקודש אם לא לומדים דף גמרא, אי אפשר להגיד אני חסיד ברסלב היכל הקודש אם לא לומדים דף בכל יום, אפשר לקחת חברותא, אפשר ללכת לשיעור, ואפשר גם ללמוד לבד ולהגיד את המילים.

- כעת אתם יושבים בישיבה, ואין לכם הוצאות שכירות, משכנתא, חשמל וגז, אתם אפילו לא מכירים את הדאגה והחשש שמא ינתקו את החשמל, אתם לא יודעים מה זה עול של קניית דגים לשבת, יהודי ממוצע משלם כמה מאות דולר להוצאות הדגים לשבת למשפחתו, ואני לא מדבר על דגים יקרים או מבושלים, אלא על דגים שעוד לא התבשלו, ועל זה צריך להוסיף הוצאות של שאר הירקות שמכניסים, וכעת אין לכם שום דאגה, אבל אני מסתכל איך תיראו עוד עשר שנים, כולכם תהיו בעלי

אני לא מדבר על אלו שהולכים הפצה, הם עושים הרבה כסף, ולא עובדים כל כך קשה לפרנסה, אברך כאן הולך כל יום שלש שעות הפצה, משלש אחה"צ עד שש בערב, ועושה בחודש מעל חמש אלף דולר, יש לי תלמידים בארץ ישראל שהולכים הפצה, ושמים בצד חבילות של כסף, סוגרים כל עשר אלף דולר עם גומיה ושמים בצד, לאט לאט ממלאים קופסת נעליים... והכל זה רק מהפצה

גם אם תשע אנשים יצעקו עליך שתעוף עם כל ההפצה שלך, וחושבים שהם מפחידים אותך כשאומרים לך שיביאו משטרה, הרי רק ילד בכתה א' נבהל כשהוא שומע את המילה הזאת, אבל יבוא העשירי ויתן לך מאה דולר, ואם יבוא משטרה ניתן גם לו קונטרס, אין מה להיבהל, העשירי יגיד תביא לי עוד קונטרס ועוד קונטרס, מה עוד יש לך, קח עוד מאה דולר ועוד מאה.

הייתי אתמול בלילה עד מאוחר, בסטודיו בבארא פארק, כדי לשיר, שיהיה עוד דיסקים למפיצים להפצה.

בבא קמא דף צב.

הגמרא אומרת שמי שיש לו מרה הוא מביא על עצמו פ"ג מחלות, מרה הכוונה למרה שחורה, וזה המציאות, כי מי שהוא ממורמר והוא לא שמח הוא מביא לעצמו מחלות, והגמרא אומרת שחוקן ממה שזה מציאות שרואים בעינים שהמרמור מביא מחלות, זה גם גימטריא, כי מחל"ה בגימטריא פ"ג, אבל אומרת הגמרא שקצת פת שחרית מבטלת את המחלות, לא צריך לנהוג בהפקירות ולקנות אוכל מוכן, ואני לא מדבר על מי שיש לו חובות, אלא גם מי שאין לו חובות, לא צריך לקנות אוכל מוכן, אלא קונים לחם ומניחים בפריזר, וכל יום מוציאים בבוקר שתי פרוסות לחם, ומכניסים לתוך שקית מזון פשוטה, לא שקית עם רוכסן, ומכניסים את השקית לכיס, ואחרי שחרית מוציאים ואוכלים, ואפשר לשים קצת חמאת בוטנים, אבל אל תקנו

- זה סימן שהוא ברסלבר, כי רק הברסלבר'ס לומדים כל היום, זה מכתב בעלים לתרופה.
- המתנגדים האלו שר' נתן מדבר, הם היו חסידים עם כל הלבוש, וצעקו שבברסלבר לומדים יותר מדי.
- התקנות האלו הן גם לבחורים וגם לאברכים, ובפרט האברכים הצעירים שיכולים להיות בגן עדן ממש בלימוד הגמרא, ואין להם עדיין דאגות, אברך יכול לעשות לעצמו דאגות מכל דבר אם הוא רוצה, פגשתי מישהו שהוא אומר שאין לו כח לאכול כי לוחץ קצת בראש כשלועס, עשה לעצמו דאגה מכלום, תזכרו אברכים, כעת אחרי הנישואין זה הזמן הכי טוב שיש, תלמדו עוד דף ועוד דף.

בבא קמא דף צא.

- אפשר ללמוד דברים יפים מהדף היום, רואים שביישו בדברים פטור מכלום, הכוונה שבי"ד של מטה לא מעניש, אבל חייב בידי שמים כי אסור לבייש אף אחד.
- וגם למדנו משמיא רחמו עלי, גם מי שהרופא קבע שהוא הולך למות, יכול לבקש רחמים משמים ולצאת מזה.
- בעזר השם יתברך אנחנו כבר מתכוננים לסיום מסכת בבא קמא, ואני רוצה להזמין את כל התלמידים לסיום בליל שישי כי תשא, ואל תחכו להצטרף לבבא מציעא, אלא כבר מעכשיו, בבא קמא דף צא.
- מוהרא"ש אמר לי, שתלמיד היכל הקודש חייב ללמוד דף גמרא ביום, יש הרבה אברכים שבאים ואומרים שלא עושים פרנסה, הם ממש טוחנים מים, מרגישים שעובדים רק לכפר על העבירות, בסוף החודש נשארים בלי כסף, רק הוצאות, על כל דולר שמרויחים, מפסידים שנים, כל אברך מרגיש סוף חודש, שהנה מגיע עוד חודש שהוא צריך לעבוד קשה כדי לשלם השכירות, אבל אם ילמדו כל יום גמרא, יראו שפע.

יהודים ורקדו, ולא סתם יהודים, אלא אנשים שקראו לעצמם אדמוריים, אדמוריים שלא יודעים בכלל איפה העצמות שלהם מונחים היום, ואילו ספריו של ר' נתן מלא בכל העולם כולו, כל דרשן בעולם שנותן חיזוק, לוקח את החיזוק מר' נתן.

הדרך עלך פרק החובל, אני רוצה מאוד לעשות סיום יפה למסכת בבא קמא, רק התחלנו את הש"ס וכבר מסיימים בבא קמא, אני רואה שיש צורך לנענע קצת את הקהילה, בליל שישי כי תשא, להודיע מה הן היסודות של היכל הקודש, היכל הקודש לא אומר שאני נמצא כאן כי הטלית ותפילין שלי נמצא כאן, אלא הוא מקום לתורה ולתפילה.

בבא קמא דף צג.

אנשים מחפשים תיקונים לשובבי"ם, קחו גמרא ותגידו קצת את המילים, זה משנה את האדם לגמרי.

בבא קמא דף צד.

אני רואה בגמרא היום, שהקב"ה מאוד אוהב אותי, והוא נותן לי תקוה ודרך חזרה לשוב בתשובה, ולכן תיקנו תקנת השבים בהחזרת הגזילה והרבית, אף שמישהו אחר חושב שצריך לזרוק אותי מהבית כנסת על העבירות, מ"מ הקב"ה רוצה שאני יחזור אליו בתשובה.

עוד מעט אתם כולכם נשואים, ממש עוד מעט, אתם מסתכלים עלי בכעס, שאני אומר ככה וזה לא קורה, כל אלו שהתחתנו לפניכם גם הם הסתכלו, אבל התחתנו אחרי תקופה קצרה...

החתן הזה ניגש אלי לפני כמה שבועות עם פתק של כל השמות של הבחורים שצריכים להינשא, הוא אסף כל מיני שמות של בחורים אף כאלו שלא לומדים כאן, כדי לשבור את עצמו עוד ועוד... והוא כתב את שמו בסוף, ואומר לי, למה שאני אתארס בקרוב, הרי יש

אוכל מוכן, צריך מאוד להיזהר, אנשים היום מופקרים לגמרי בענין זה.

• בהוצאות החתונה הרבה פעמים המחותן גם אם הוא חכם לא יכול לחסוך, כי הוא תלוי בשמונה אנשים, בחתן בכלה במחותנים באשתו בהוריו, אבל בארוחת הבוקר שלו הוא לא תלוי באף אחד, והוא יכול לאכול פרוסת לחם, כל ארוחת בוקר קנוי זה עוד עשר דולר ועוד עשרים דולר, ואנשים שיש להם כל כך הרבה חובות כבר לא שמים לב מה עושים, ואני מדבר גם על מי שרוצה לקנות לכבוד שבת, אפשר לקנות המון פופקורן לכבוד שבת וזה יעלה חמש דולר, אני לא אומר לזלזל ח"ו בשבת, צריך להיות שמח בשבת, אבל לקנות בשכל.

• כשסבא שלי היה ילד ולא היה כסף לדגים, קנו מנה אחת של דג, והכניסו לסיר עם תפוחי אדמה, וכל ילד קיבל חתיכת תפוח אדמה עם ציר של דגים, והיום אבא שלי מבקש שיניחו לו תפוח אדמה, ואמא שלי אומרת שהיא תביא עוד סלמון, אבל הוא התרגל כבר לזה, ככה אכלו פעם, וידעו לחסוך בחכמה.

• הגמרא אומרת היום שאם מישהו קורא לך חמור, אל תתווכח ותלבש את האוכף, לא מתווכחים על קללות של אנשים, אני מקבל הרבה פעמים מכתבים מאנשים מה לעשות שאנשים מקללים אותם, אבל אני קיבלתי ממוהרא"ש שכל מי שמקלל הקללות חוזרים על עצמו.

• יש לנו כאן ברסלב'ע גמרא, לעולם תהיה מן הנרדפים ולא מן הרודפים, כשהאפיקורסים באומן ראו איך שרודפים את ר' נתן, אמרו אלו לר' נתן, הרי לנו יש קשרים בממשל, ואנחנו יכולים לחוקק חוק תוך עשרים וארבע שעות, שכל מי שפוגע בך ילך לסיביר, אמר להם ר' נתן שלא יעשו את זה, כי הוא מעדיף להיות מהנרדפים ולא מן הרודפים.

• אין לנו מושג מה ר' נתן עבר, רדפו אותו ואסרו אותו בכלא, וכשאסרו אותו עמדו שם

לו זמן.

• חסיד ברסלב קם בבוקר והולך לבית כנסת ומתפלל ולומד ח"י פרקים ואומר יום תהלים, ואוכל משהו, ורץ לעבודה להביא פרנסה, ומתנהג שם ביראת שמים, וח"ו לקחת כסף שלא שלך, על כל שאלה שואלים דיין, אסור לגנוב, אברך אחד שאל אותי היום שמתווך הציע לו דירה של משהו שהוא מכיר, אם מותר לו לעקוף את המתווך, התשובה היא, בטח שלא, אסור לגנוב, אברכי כולל אין להם הזדמנות לגנוב, אבל מי שעובד יש לו הרבה הזדמנויות, וצריך לדעת שזה לא משתלם, בסוך חוזרים בגלגול הבא לשלם, ולא בטוח שאז החיים יהיו כל כך טובים כמו עכשיו, לא בטוח שבגלגול הבא תלמדו כאן בישיבה, אולי תלמדו בישיבה נורמלית... ואתם לוקחים לעבודה משניות, אם יש זמן פנוי לומדים, וח"ו להיות בבטלה.

• רבינו אומר בספר המידות, שאיש בטל מגיע לידי ניאוף, השבוע יש מה לעשות יש פרשה גדולה, פרשת משפטים, יש מה לעבור על הפרשה, פרשה יפה מאוד.

בבא קמא דף צו.

• אפשר לראות כמה דברים בדף של היום, קודם ראינו שעבדו של רב נחמן לא הרויח כסף, כי רבינו אומר כל המתלוצץ מזונותיו מתמעטין, ולכן 'דרו' עבדו של רב נחמן שהתלוצץ בחנויות לא עשה כסף, ואפשר לראות שכל הליצים שאין להם יראת שמים לא מרויחים כסף, אף אם בחור עוזב את הישיבה והולך לעבוד יכול להיות שירוויח משהו, אבל מי שעוזב גם את שחרית מנחה מעריב ואת הגמרא, בסוף הוא לא עושה כלום והוא נכנס לחובות.

• גם למדנו היום שאסור להסתובב בשעמום, ולכן האדון רוצה שהעבד יעבוד, וכל אחד חייב לראות איך הוא ממלא את יומו, אם זה בלימוד, אם זה בלעזור להוריו, או ללכת

את כל הרשימה הזאת שצריכים להתארס לפני ומי יסתכל עלי בכלל, אבל הקב"ה הפך את הדף, והוא התארס ראשון, עכשיו הוא מגיע בדאגה שיש לו חברים שעוד לא התארסו, אני רוצה להגיד לך, תירגע, אם אתה באמת רוצה לעזור להקב"ה, קח חבילת קונטרסים ולך להפצה ותגלה להם שהם יכולים לשוב בתשובה.

בבא קמא דף צה.

• למדנו היום שכל הגזלנים משלמין כשעת הגזילה, רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן שכל מי שעושה עבירה בזמן שהוא היה יכול ללמוד ולהתפלל, הוא לא צריך רק לשוב בתשובה על העבירה, אלא גם לשלם את הגזילה, כי הוא גזל את הזמן הזה של תורה ותפילה, אנשים לא קולטים שאף אחרי ששבו בתשובה הם צריכים להזדרז יותר ללמוד ולהתפלל כדי להשלים את כל מה שהיו צריכים ללמוד אז, נוסף שיעורים בגמרא ובמשניות, ותיזהרו לא לדבר עם חברים שמדברים ניבול פה, וכך הקב"ה ימחל לכם על כל העבירות ויהיה לכם תיקון שובבי"ם.

בבא קמא דף צו.

• למדנו היום שהאדון שמח שמעבידים את העבד שלו שלא ילמד את דרכי הבטלה, כי ללכת בשיעמום מחריב את הבן אדם יותר מכל דבר אחר, יש דיבור מר' נתן שאמר להורים המחזיקים את חתניהם, שאם החתן יושב ולומד יש על חמיו לכלכלו, אבל אם לא, שיזרוק אותו מהחלון, ושילך לחפש עבודה ולא ישב כל היום בשיעמום.

• המשנה אומרת באבות טוב תורה עם דרך ארץ שיגיעת שניהם משכחת עון, בפשטות הכוונה שאם לומדים ויש פרנסה לא מגיעים לעבירות, אבל חסידי ברסלב ביארו הכוונה 'משכחת עון' הוא שוכח לחטוא, כי אין לו זמן, כי כל היום שלו מלא, והוא עסוק ואין

לתקן את הכל.

• ואם תלמדו גמרא ומשניות וקצת תהלים בכל יום תגדלו צדיקים גדולים, הבעיה שלאנשים אין סבלנות ורוצים איזה דרך מהירה, אין קיצורי דרך, גמרא משניות ותהלים והרבה תפילות לזכות לתקן הכל.

בבא קמא דף צט.

• היום למדנו את דברי הגמרא, והודעת להם זה בית חייהם, מה הדבר שנותן חיים לבן אדם, לימוד התורה, תנסו את זה ותראו, בתיקוני זוהר כתוב שיש חמשה כנפי ריאה הנושכין על הלב, ואם לא היו נושכים על הלב, הלב היה שורך את כל הגוף מהאש הבווערת בה, רבינו מסביר בליקוטי מוהר"ן שחמשה כנפי ריאה הכוונה לחמשה חומשי תורה, כי בלי תורה בן אדם נשרף, בית חייהם זה תורה, אי אפשר לחיות בלי תורה, תנסו ותראו איך תתחילו לחיות עם תורה, אני כל כך מרחם על בחורים שמסתובבים הלוך ושוב בלי לעשות כלום, ואחרי זה ח"ו עושים עבירות, הבטלה מביאה לידי שיעמום, ב"ה שכאן בישיבה נקי ואין את כל העבירות האלו, ב"ה שכאן יש אנשים בריאים, פעם מישהו רצה לגעת במישהו וקיבל מכות מאחד הבחורים, כי כאן ב"ה נקי, ואם תלמדו תורה תראו איך אתם מתחילים לחיות חיים טובים עם הרגשה טובה.

בבא קמא דף ק.

• גם מי שלא הביין כלום מה שלמדו היום, קחו את הגמרא ותלמדו, זה לא קשור להבנה, תגרסו את התיבות, וכל הדף שלומדים לא קשור לקנאות ולסאטמאר, כל אחד לומד לעצמו דף ואין לנו שייכות עם המפלגות למיניהם, חבל לכל מי שלא מצטרף, יש עוד י"ט דפים, ועושים סיום מסכת בבא קמא, הגמרא מביאה לאדם שמחת החיים, מה שרק הבן אדם יעשה הוא לא יהיה שמח אם לא

להפצה, או משהו אחר, אפילו לעשות התעמלות, ורק לא ללכת בריקנות.

• וגם ראינו מה היה המטבע של אברהם אבינו, שמצד אחד בחור ובתולה, ומצד אחד זקן וזקינה, כי זה היה המחשבה של אברהם אבינו, הנה אני בחור והנה אני כבר זקן וצריך לתת דין וחשבון, וזה היה המטבע שהוא הכניס לעולם, הוא לימד אותם את התכלית, שעוד רגע קט נהיים זקנים ונפרדים.

• ראו את פעם את ר' נתן מדבר עם ילד קטן, ושאלו אותו למה הוא מדבר עם ילד, ענה ר' נתן, עכשיו הוא ילד, והנה הוא בחור והנה הוא נשוי והנה הוא זקן והנה הוא הולך להיפרד מהעולם.

• לעולם הבא לוקחים איתנו את התפילין, ואת הגמרא והמשניות, ואת הדורות שאנחנו משאירים.

• עוד משהו לומדים מהגמרא היום על ירושלים עיר הקודש, שירושלים הכוונה לקדושתן של דוד ושלמה, ולא האבנים שיש בירושלים.

• אני עוד מחפש מקום לסיום בעוד שבועיים, אני מחפש מי שיעזור לי לארגן את זה, אבל אני כבר מזמין אתכם לסיום, אני לא רוצה שהיכל הקודש יהיה קהילה ככל הקהילות, אני רוצה שידעו שבהיכל הקודש לומדים גמרא כל יום, ושידעו שבהיכל הקודש מדברים בשפה נקיה, ואם מישהו מדבר ניבול פה בורחים ממנו.

• מי שלומד בכל יום את ג' הלימודים האלו: חומש משניות וגמרא, והוא אומר קצת תהלים, יהיה לו שמחת החיים.

בבא קמא דף צח.

• מהגמרא היום אנחנו לומדים שצריך לשוב בתשובה על מה שהיה בימי הנעורים, על דברים שקטן הזיק, וימי הנעורים הכוונה לפני הבר מצוה, כי אחרי הבר מצוה כבר ממש מבוגרים ומתחתנים, ד' יעזור לנו

בתשובה הם בוודאי היו חוזרים בתשובה, אבל אנשים מציירים לעצמם בראש שכדי לחזור בתשובה הם חייבים לעבור סיגופים ועינויים נוראים, וכין כה הם לא שווים כלום, ולא יודעים שהקב"ה כן צריך אותם ומחכה להם.

כשרבינו דיבר מתיקון הכללי, אמר רבינו: הדבר הראשון זה מקוה, צריך לבקש על זה שנוכל לציית, יש בחורים שלא התרגלו ללכת למקוה כי אביהם לא לקח אותם למקוה וזה נראה להם דבר מוזר, אני רוצה שתדעו שאם מחר משיח מגיע ואתם רוצים לבוא לבית המקדש להקריב קרבנות, תדעו שאין שום דרך של פרוטקציה להיכנס לבית המקדש בלי מקוה, וחייבים ללכת לבית המקדש, חייבים להקריב קרבן פסח ושאר קרבנות, ואין לכם דרך ללכת למקוה שאתם בוחרים, אלא רק במקוה שבהר הבית, וכל עם ישראל טובלים באותו מקוה, וזה נראה כמו מרק שיש שם יותר איטריות ממרק [מה תעשו בשבת אם מביאים לכם מרק בלי כף, אולי יש מי ששותה את זה, אבל אם מסתכלים עליכם על שידוך, ולא מתאים לעשות את מה שכולם בין כה עושים שהם שותים את המרק, יש אפשרות לאכול מרק בלי כף, על ידי שמכניסים חלה, טובלים חלה במרק ואוכלים, כך נראה המקוה באומן, חלה בלי מרק לא רואים שם מים], לא יהיה לכם שום ברירה אלא להיכנס למקוה הזה ואז לבוא לבית המקדש.

יש מישהו ששואל את מוהרא"ש אם הוא יכול להקל באומן לא לטבול במקוה כי הוא לא מסוגל לטבול שם, מוהרא"ש עונה לו שהוא יכול להקל, אבל מי שרוצה לראות את בית המקדש ואת ההשראת השכינה ואת הלויים והכהנים חייב לטבול.

תעשו תפילות על זה שתוכלו ללכת למקוה, ומי שקשה לו יכול לקחת מקלחת אחרי המקוה, בבית המקדש יהיה אסור לעשות את זה, כי כך ההלכה במי שמחוייב מקוה לטהרה, זה אחד מי"ח דברים שגזרו ב"ש

ילמד, גם אם יהיו לו החברים שרוצה, והלבוש שרוצה והמאכל שרוצה, זה אולי נותן הרגשה טובה לכמה דקות, אבל הרגשה פנימית טובה יש רק על ידי התורה הקדושה.

בבא קמא דף קב.

לומדים מהגמרא היום, שכשיהודי הולך להקדיש דבר להקדש, יכול להיות שדעתו על התפילין אף שעל ידי זה יבטל מהמצוה, אבל אומרת הגמרא שאין דעתו על בגדי אשתו ובניו משום איבה.

הקדוש ר' חיים ויטאל כותב שהוא הביט אחרי רבו האריז"ל, שכשהוא היה צריך דברים לעצמו, הוא מאוד חסך, וקנה תמיד דברים הכי פשוטים או שלא קנה, אבל כשהגיע לקנות בגדים לאשתו, הוא נתן לה יותר כסף ממה שהיה לו, כך חיו הצדיקים, שלא יהיה איבה בבית, הצדיקים ידעו שהאשה בבית זה השכינה בבית.

רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן על הפסוק ובכל יום ויום מרדכי מהתלך לפני חצר בית הנשים לדעת את שלום אסתר ומה יעשה בה, כשיהודי מביט על אשתו הוא יכול לראות מה מצב השכינה, כשמסתכלים יפה אחד על השני ואין מריבות, ולא מתעצבנים אחד על השני, הרי זה מראה שהמצב של השכינה טוב בבית זה.

בבא קמא דף קג.

אנחנו רואים שוב היום כמה חכמים רצו שנשוב בתשובה ולכן תיקנו תקנת השבים, ולא כמו שאנשים חושבים שכבר הפסידו הכל ולא צריכים את תשובתם, ומה כבר יהיה אם ילמדו קצת או יתפללו הרי בין כה לא יכולים לחזור בתשובה, ואלו מחשבות של שקר, חז"ל עשו תקנות להראות שהקב"ה מחכה לכל אחד שיחזור אליו, תקנת השבים.

אם אנשים היו יודעים כמה קל זה לחזור

חמור מכל העבירות שבתורה, ובזוה"ק כתוב שלא יראה אפי שכינתא, וזה עבירה שכל כך ממרמר ומייאש, אבל רבינו גילה לנו שיש לנו דרך לתקן, ומי שילמד כל יום גמרא ומשניות, יקבל בחזרה את מוחו, ולאט לאט הנשמה שלו תחזור להאיר, והאמונה תחזור ויהיה ירא השם, זה לא הולך ברגע אחת אבל זה יקרה.

רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן שאפשר לאבד את העולם הבא והעולם הזה ברבע שעה, והכוונה זה על כל הצפיות האסורות, חייבים להתרחק מזה כמו מאש, עדיף להיחשב בטלן ושוטה ורק שלא יהיה לכם חלק בדברים אלו, כשהייתי בחור לא חשבתי שאני בטלן, אבל לאחור אני מבין שהייתי מהבטלנים ולא ידעתי כלל שיש טכנולוגיה ודברים אסורים, הרבה בחורים אצלינו השתוללו והיה להם רכב וכו', צריך מאוד להישמר שיהיה רשיון וכו', אבל ב"ה שלא היו ראיות אסורות ודיבורים אסורים, הדברים האלו שורפים את המוח וזה גורם לבן אדם להיות רע, אני לא רוצה סתם להפחיד אתכם, אני רוצה שתדעו שאפשר לחזור בתשובה, ומה שאפשר להתרחק מזה תתרחקו עכשיו, שלא תצטרכו אחרי זה לעבוד קשה כשתעשו תשובה.

בבא קמא דף קו.

אנחנו עכשיו בשבוע האחרון של שובבי"ם פרשת תצוה, האריז"ל גילה לנו שבשנה מעוברת שאומרים אז ולכפרת פשע יש עוד שבועיים לשובבי"ם, תרומה תצוה, בואו נבקש מהקב"ה ונקבל על עצמינו שנלמד גמרא כל יום, כי זה ידביק אותנו בחזרה להקב"ה, ומוהרא"ש היה אומר שלכן יש לבן אדם את כל התירוצים והמניעות רק לא לפתוח את הגמרא.

בבא קמא דף קז.

אין לנו כח לצום, בואו נלמד גמרא, בשבוע

וב"ה, אבל בזמן הזה שזה לתוספת טהרה מותר ללכת למקלחת אחרי המקווה, העצה הכי טובה לזה, זה ללכת לפנות בוקר כשהכל נקי, ואז לא צריך מקלחת אחרי זה, יש לזה את החומרא של תנור ראשון כמו במצות, הכל נקי.

בבא קמא דף קד.

הלוואי שכל אחד יקח עכשיו את הדף וילמד את זה שוב ושוב ויבין עוד יותר לעומק אדרבה ואדרבה, אבל גם אם לא הבינו או שהבינו קצת אפשר גם ללמוד כך, תפתחו כל יום את הגמרא יהיה מה שיהיה, יש כאן אברך שמוהרא"ש אמר לו גם אם אין לך זמן ללמוד ואתה לא מבין כלום ואתה עובד קשה, אתה חייב לפתוח לכל הפחות את הגמרא ולכל הפחות תביט על התיבות הקדושות, ואז תהיה ירא שמים, היה עוד אברך שחיכה לו משפט קשה, ומוהרא"ש אמר לו שאם הוא ילמד כל יום דף גמרא זה יגן עליו, וכך הוה, ויש הרבה אברכים שהיו להם בעיות בשלום בית, ומאז שהתחילו ללמוד דף ביום הכל השתפר, ובפרט אם לומדים בבית זה מביא הערכה, והילדים רואים את זה ורוצים לחקות את זה ולעשות כמו אביהם, ד' יעזור שכולנו נהיה יראי השם.

בבא קמא דף קה.

אם לומדים את הגמרא, הקב"ה מוחל על העוונות, כבר סיפרתי שפעם הגיע בחור להרה"ק הקדושת ציון מבאבוב זצ"ל וביקש תיקון על פגם הברית, וראה שהבחור לא מוכן לקבל את זה, שאלו הרב מבאבוב, וכי אתה רוצה דווקא תיקונים של תעניות וסיגופים, תלמד גמרא וזה יתקן אותך הרבה יותר מזה.

אנחנו כבר בסיום ימי השובבי"ם וכולנו צריכים לתקן, ויש בחורים שמגיעים ממקומות שלא דיברו בכלל מזה, ולא אמרו להם שצריך לשמור, אף שבשו"ע כתוב מפורש שזה

במוצאי שבת זכור נקרא את המגילה בעז"ה,
עוד מעט מזיזים שעון, ומוצאי שבת יהיה
מאוחר.

האחרון של שובבי"ם, הדרך שלנו לתקן
את נפשותינו, זה בלימוד גמרא ומשניות,
אין לנו כח לסיגופים, אחרי שנתקן את הכל
בשובבי"ם מגיע שבת שקלים וזכור ופורים,

•